

ROMÂNIA
ÎN ALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
SECȚIA DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

DECIZIA NR. 889**Dosar nr. 593/2/2017**

Sedința publică din data de 13 februarie 2020

Președinte:	Florentina Dinu	- judecător
	Maria Hrudei	- judecător
	Iuliana Măiereanu	- judecător
	Georgiana Roxana Petre	- magistrat-asistent

S-a luat în examinare recursul declarat de reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității împotriva sentinței nr. 2023 din 30 mai 2017 a Curții de Apel București - Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal.

La apelul nominal făcut în ședință publică, a răspuns recurentul-reclamant Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, prin consilier juridic, lipsind intimatul- pârât Tudor Marin.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

Se prezintă referatul cauzei, magistratul-asistent învederând că recursul se află la primul termen de judecată, este declarat în termen și scutit de plata taxei judiciare de timbru, iar intimatul-pârât a depus întâmpinare.

Înalta Curte, luând act că nu se formulează alte cereri, în conformitate cu dispozițiile art. 392 Cod procedură civilă declară deschise dezbaterile și acordă cuvântul asupra recursului .

Recurentul-reclamant Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, prin consilier juridic, depune concluzii scrise și solicită admiterea recursului astfel cum a fost formulat, casarea sentinței, iar în rejudecare admiterea acțiunii și stabilirea calității pârâtului Tudor Marin de colaborator al Securității.

În esență, arată că instanța de fond a făcut o greșită interpretare și aplicare a dispozițiilor art. 2 lit. b) din O.U.G. nr. 24/2008, înscrisurile depuse la dosar dovedind îndeplinirea condițiilor impuse de textul de lege menționat.

Înalta Curte, luând act de susținerile părților, în conformitate cu dispozițiile art. 394 Cod procedură civilă declară închise dezbaterile și rămâne în pronunțare asupra căii de atac promovate.

ÎN ALTA CURTE,

Asupra recursului de față;

Din examinarea lucrărilor din dosar, constată următoarele:

1. Circumstanțele cauzei

Prin cererea înregistrată la data de 20.01.2017 pe rolul Curții de Apel București, reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității a

solicitat instanței de contencios administrativ să constate, conform art. 2 lit. b din O.U.G. nr. 24/2008, calitatea pârâtului de colaborator al Securității.

2. Hotărârea instanței de fond

Prin sentința nr. 2023 din 30 mai 2017 Curtea de Apel București - Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal a respins acțiunea formulată de reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității în contradictoriu cu pârâtul Tudor Marin, ca neîntemeiată.

3. Recursul exercitat în cauză

Împotriva sentinței a declarat recurs reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, criticând-o pentru nelegalitate și, în temeiul dispozițiilor art. 488 alin.1 pct. 8 Cod procedură civilă, a solicitat casarea hotărârii, iar, în rejudicare, admiterea acțiunii și constatarea calității pârâtului de colaborator al Securității.

În motivarea recursului s-a arătat că sentința primei instanțe este rezultatul unei interpretări eronate a dispozițiilor art. 2 lit. b din O.U.G. nr. 24/2008, judecătorul apreciind, în mod nelegal, că nota informativă furnizată de pârât la data de 25.08.2019 are un caracter prea general, informațiile oferite neputând contura o atitudine potrivnică a subiectului cu privire la regimul politic.

Astfel, s-a reținut că nu ar fi îndeplinită condiția impusă de textul legal precizat și anume aceea ca „informațiile furnizate Securității să se refere la activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist”, deși exprimarea admirației față de Occident și în special față de nivelul de trai de acolo venea în totală contradicție cu propaganda regimului comunist.

De asemenea, pe fondul nemulțumirii față de nivelul de trai, comentariile negative la adresa conducerii locale a regimului comunist erau de natură a stârni reacția organelor represive ale acestuia, întrucât era de neconceput proferarea de nemulțumiri la adresa reprezentanților Partidului Comunist Român.

Odată ce comentariile persoanelor denunțate ajungeau la cunoștința autorităților fără consimțământul victimelor delațiunilor, se produce o evidentă a imixtiune a autorităților, prin intermediul colaboratorilor, în viața personală a acestora. În speță, faptul că ofițerii au trasat în continuare sarcini intimatului-pârât prin care solicitat să afle comentariile persoanelor denunțate și anturajul în prezența căruia erau exprimate nemulțumirile, dovedește, o dată în plus, faptul că informațiile furnizate se circumscriau sferei de interes a organelor represive ale regimului.

Cum îndeplinirea condiției referitoare la vizarea încălcării unor drepturi fundamentale nu presupune în mod obligatoriu încălcarea propriu-zisă a acestor drepturi, ci doar expunerea persoanei denunțate unor posibile încălcări ale drepturilor sau libertăților fundamentale, a apreciat recurentul că se impunea admiterea acțiunii și constatarea calității domnului Tudor Marin de colaborator al Securității.

4. Apărările formulate de intimat

Intimatul-pârât Tudor Marin a depus întâmpinare și, fără a invoca excepții, a solicitat respingerea recursului ca nefondat și menținerea ca legală a hotărârii primei instanțe.

În esență, intimatul a reluat susținerile referitoare la nesemnarea unui angajament cu organele de securitate, la neîntocmirea notelor de raport invocate de către un ofițer de securitate, ci de un șef de post, la caracterul fictiv al tuturor actelor întocmite, inclusiv al angajamentului din 29.05.1982.

În privința notei informative din 25.08.1989, s-a arătat că aceasta nu conține date, informații și fapte prin care să fie denunțate activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist și nu au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale, intimatul nefiind informat despre utilizarea acestor note de către organele de securitate.

5. Considerentele Înaltei Curți asupra recursului

Examinând sentința atacată prin prisma criticilor formulate și a dispozițiilor legale incidente, Înalta Curte constată următoarele :

Recurentul-reclamant Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității a investit instanța de contencios administrativ, în temeiul art. 11 alin. 1 din O.U.G. nr. 24/2008, cu o acțiune vizând constatarea calității de colaborator al Securității a intimatului-pârât Tudor Marin .

Verificările au fost efectuate de Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității în baza art. 3 lit. g), coroborat cu art. 5 alin. (1) din O.U.G. nr. 24/2008, ce stabilesc obligația Consiliului de a verifica, din oficiu, sub aspectul constatării calității de lucrător sau de colaborator al Securității, persoanele care au candidat, au fost alese sau numite în demnitățile sau funcțiile prevăzute la art. 3 lit.b)-h) din același act normativ.

Din conținutul Notei de constatare nr. DI/I/1520/23.08.2016, rezultă că pârâtul, profesor-maistru la școala generală din comuna Fărcașele, a fost recrutat în scopul supravegherii informative a comunei, în special pe linia problemei „învățămant”, sub numele conspirativ „Maștei Romus”.

În acest sens, pârâtul a furnizat nota informativă din 5.11.1985 (dosar nr. I 158127 f.16 fila 7 din nota de constatare) în cuprinsul căreia prezintă comentariile negative ale numitului F.N. la adresa conducerii comunei și a C.A.P.-ului, respectiv „de câte ori se află în grupuri de oameni nu se ferește să facă afirmații dușmănoase la adresa conducerii comunei și a C.A.P.-ului”.

De asemenea, prin nota informativă din 25.08.1989 (dosar nr. I 159258 f.34, fila 7 din nota de constatare) a adus la cunoștința Securității comentariile negative ale numitului C.C. la adresa nivelului de trai comparativ cu cel din S.U.A., respectiv „...L-am întâlnit la magazinul universal din comună, când venise să își ia drepturile alimentare pentru familie. Pe marginea acestor alimente era nemulțumit, că nu-i ajunge ceea ce i se dă, că are copii mici și că serviciul nu-i permite să poată să plece în altă parte să se descurce. Întrebat fiind dacă a mai primit vești de la rudele lui din S.U.A., O.M. și O.G. , despre care a spus că o duc bine cu de toate, doar că sunt supărați că al treilea frate, O.I., a murit împușcat în Canada. Îmi spunea că a văzut caseta primită din S.U.A., cu înmormântarea acestuia și și-a dat seama că acolo se trăiește mai bine, în comparație cu aici.”

Instanța de fond a apreciat că nu este îndeplinită condiția impusă de textul legal, aceea ca „informațiile furnizate Securității să se refere la activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist”, deși exprimarea admirației față

de Occident și în special față de nivelul de trai de acolo venea în totală contradicție cu propaganda regimului comunist.

Potrivit dispozițiilor art. 2 lit. b) din O.U.G. nr. 24/2008, are calitatea de colaborator al Securității *„persoana care a furnizat informații, indiferent sub ce formă, precum note și rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității, prin care se denunțau activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist și care au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale”*.

Astfel cum reiese din interpretarea acestei prevederi legale, calitatea de „colaborator al Securității”, presupune întrunirea a trei condiții cumulative: - furnizarea de informații, indiferent sub ce formă; - informațiile să denunțe activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist; - informațiile să vizeze îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din această perspectivă, se constată caracterul întemeiat al criticilor recurentului subsumate cazului de casare reglementat de art. 488 alin. (1) pct. 8 Cod procedură civilă, hotărârea primei instanțe fiind rezultatul aplicării greșite a dispozițiilor legale precizate.

Analizând în concret notele informative anterior menționate, Înalta Curte constată că activitatea de semnalare către ofițerul de legătură din cadrul Securității a persoanelor care comentează negativ la adresa orânduirii noastre socialiste reprezintă, în mod evident, o denunțare a atitudinii potrivnice regimului comunist, atitudine considerată gravă în respectiva perioadă, susceptibilă de a atrage persecuții din partea organelor represive ale regimului.

Contrar celor reținute prin sentința recurată, comentariile referitoare la nivelul de trai și la comparația cu cel din occident reprezintă atitudini potrivnice regimului totalitar comunist, anii '80 fiind guvernați de o politică restrictivă în toate domeniile, inclusiv în cel alimentar. Astfel de comparații dintre condițiile de trai au constituit pentru organele de Securitate, întotdeauna, motive de deschiderea a unor dosare de urmărire informativă, fiind cunoscut faptul că propaganda oficiată a partidului pune accent pe superioritatea regimului comunist în detrimentul celui capitalist, considerat exploatator. În consecință asemenea comentarii se referă la atitudini potrivnice regimului totalitar comunist.

De asemenea, odată ce comentariile persoanelor denunțate ajungeau la cunoștința autorităților fără consimțământul victimelor delațiunilor, se producea o evidentă imixtiune a autorităților, prin intermediul colaboratorilor, în viața personală a acestora.

O.U.G. nr. 24/2008 nu impune ca efectele negative să se fi produs efectiv, fiind suficient ca informațiile „să vizeze” îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale, adică expunerea persoanei denunțate unor posibile acțiuni informative ale Securității.

În cauză, nu prezintă relevanță susținerile intimatului-pârât referitoare la nesemnarea unui angajament cu organele de securitate, la nedeunțarea de activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist, precum și cele prin care pretinde că nu a fost informat despre utilizarea datelor de către organele de securitate, iar datele nu vizau îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale, întrucât îndeplinirea condiției referitoare la vizarea încălcării unor drepturi

fundamentale nu presupune în mod obligatoriu încălcarea propriu-zisă a acestor drepturi, ci doar expunerea persoanei denunțate unor posibile încălcări ale drepturilor sau libertăților fundamentale.

Informațiile furnizate de intimatul-pârât erau apte, fără îndoială, să ducă la supravegherea sau sancționarea celor denunțați, să expună persoanele denunțate unor posibile încălcări ale drepturilor sau libertăților fundamentale, și vizau, astfel, îngrădiri ale unor drepturi și libertăți fundamentale.

Având în vedere contextul politic și social, este exclus ca intimatul să nu fi realizat faptul că, odată ce furniza o astfel de informație, asupra persoanei la care se referea în denunțul său se putea desfășura o acțiune de investigare din partea Securității, ori o accentuare a formelor de supraveghere, dacă persoana denunțată era deja urmărită. Or, toate aceste acțiuni vizau încălcarea dreptului la viață privată prevăzut de art. 17 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice și de art. 12 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, încălcarea dreptului la libertatea de exprimare și libertatea opiniilor prevăzut de art. 28 din Constituția României din 1965 și art. 19 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice.

Pentru considerentele expuse, reținând incidența cazului de casare reglementat de art. 488 alin. (1) pct. 8 Cod procedură civilă, în temeiul dispozițiilor art. 496 Cod procedură civilă și art. 2 lit. b) din O.U.G. nr. 24/2008, Înalta Curte va admite recursului promovat, va casa sentința recurată și va admite acțiunea reclamantului, constatând calitatea pârâtului Tudor Marin de colaborator al Securității.

ROMANIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA I

Prezenta copie, fiind conformă cu originalul din

în dosarul acestei instanțe Nr. 593/2017
se legalizează de noi.

PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII
DECIDE

Admite recursul declarat de reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității. Casa sentinței nr. 2023 din 30 mai 2017 a Curții de Apel București - Secția I de contencios administrativ și fiscal.

Casează sentința recurată și, rejudecând :

Admite acțiunea reclamantului și constată calitatea pârâtului Tudor Marin de colaborator al Securității.

Definitivă.

Pronunțată în ședință publică, astăzi 13 februarie 2020.

Judecător,
F. Dinu

Judecător,
M. Hrudei

Judecător,
I. Măiereanu

Magistrat-asistent,
G.R. Petre

S-a anulat chitanța/foaia de vărsământ Nr.
Scutit de taxa de timbru în sumă de

GREFIER ȘEF

Red. G.R.P. - 4 ex.
Dosar fond nr. 593/2017 - Curtea de Apel București
Jud. fond I. Radu

